

Eschlkam
Rohrweg nördlich von Stachesried,
Rohrweg severně od vesnice
Stachesried

Všeruby beim Rathaus,
u radnice

Chudenín
in Úhliště, Abzweigung
zur Leonhardkirche
u Úhliště, odbočka ke
kostelu sv. Linharta

ČR

Nýrsko
Einfahrt Campingplatz
Autocamp,
u vchodu do autokempu

Strážov
kleine Grünfläche am
Rande des Marktplatzes
malý park nakraji
náměstí

Dešenice
Festungsmauer
in der
Ortsmitte
zed' tvrze

Neukirchen
Schloßmauer,
Treppenabgang hinter
dem Rathaus
zámecká zed',
schody za radnicí

D

Arrach, Eingang zum Seepark
vchod do Seeparku

- Staatsgrenze
- Gemeindegrenze
- Lam** Gemeindegrenze
- Grenzübergang für PKW
- Grenzübergang Rad / Wanderweg
- Hauptverkehrsweg
- Berührstein

0 1 2 3 4 5 km

Kartengrundlage: Geobasisdaten des Bayerischen Landesvermessungsamtes
<http://www.geodaten.bayern.de>
Nutzungserlaubnis vom 6.12.2000, AZ.: VM 3860 B - 4562

Lam
Eingang
zum Kurpark,
Kinogasse
vchod do
lázeňského
parku,
ul. Kinogasse

Lohberg
bei der Touristinformation,
u turistické informace

Hamry
unterhalb der Kirche
pod kostelem

Hamry
Wanderweg unter
dem Ossergipfel
na vrcholu Ostrý,
přimo na hranici

Alois Öllinger

SKULPTURENPROJEKT BERÜHRSTEIN

im Aktionsbündnis Künisches Gebirge

Konzept für die Berührsteine

Das Skulpturenprojekt „Berührstein“ im „Aktionsbündnis Künisches Gebirge“ dehnt sich auf fünf deutsche und sechs tschechische Gemeinden um den Grenzberg Osser auf ein Gebiet von etwa 30 km Durchmesser aus. In jeder dieser Gemeinden wurde ein entweder als Felsmassiv vorhandener oder neu aufgestellter Stein aus der Gegend so angeschliffen und poliert, dass eine Art Handschmeichler entstand, der zur Berührung auffordert. Durch die Geste des Berührens nimmt man über das Grundgebirge, das die Basis der Region bildet, Kontakt zu den Nachbargemeinden auf, auch über die Grenze hinweg.

Das Urgebirge aus Gneis, Glimmer und Granit hat sich vor etwa 500 Millionen Jahren gebildet und seitdem unter Einwirkung großer Druckkräfte weitergeformt.

Die geologische Entwicklung ist ein Abbild der jüngeren spannungsvollen politischen Geschichte der Region. Durch dieses Gebiet verlief bis 1990 der Eiserner Vorhang.

Alois Öllinger

Der Künstler Alois Öllinger, geb. 1953 im Rottal, lebt und arbeitet seit 1983 in Kötzing. Er studierte an der Kunstakademie München (Staatsexamen, Diplom der Malerei, Mitglied der Neuen Münchner Künstlergenossenschaft). Weitere Arbeiten zum Thema Grenze: Douzelage-Steinkreis, Kurpark Kötzing. Europäische Grenzaktion „Regenbogen“ 2000, 2004 von der Ostsee zur Adria (Dauerausstellung Landestormuseum Furth im Wald). www.alois-oellinger.de

Aktionsbündnis Künisches Gebirge

Im Aktionsbündnis Künisches Gebirge haben sich seit dem Jahr 2000 fünf deutsche und sechs tschechische Gemeinden (im Landkreis Cham, Oberpfalz, und im Bezirk Pilsen, Westböhmen) beiderseits des Grenzberges Osser zusammengesetzt. Den Namen hat das Aktionsbündnis nach dem Künischen Gebirge gewählt, das Teil des Siedlungsgebietes der „künischen (königlichen) Freibauern“ auf böhmischer Seite war.

Bei ihrer grenzüberschreitenden Zusammenarbeit wollen die Gemeinden Projekte in verschiedensten Themenbereichen umsetzen. Die vorrangigen Handlungsfelder umfassen Freizeit und Tourismus, ländliche Entwicklung, nachhaltige Land- und Forstwirtschaft, Umwelt- und Naturschutz (u.a. in der Ökoregion Arrach-Lam-Lohberg), den Bereich Bildung – Kunst – Kultur und auch den Informationsaustausch.

Schon in der Planungsphase des grenzüberschreitenden Entwicklungskonzeptes wurden Projekte in Angriff genommen. Im Herbst 2002 konnte mit finanzieller Unterstützung der Europäischen Union eine Regionalmanagerin auf deutscher Seite eingestellt werden, die diese Regionalinitiative koordiniert und die Organisatoren der einzelnen Projekte unterstützt.

Weitere Informationen, auch zum Projekt Berührstein, finden Sie unter: www.kuenisches-gebirge.de

Deutsch-tschechische Feier zur EU-Erweiterung am 1.5.2004 am Ossergipfel

Akční sdružení Královský hvozd:

V Akčním sdružení Královský hvozd se od roku 2000 spojilo pět německých a šest českých obcí (v okrese Cham, Horní Falc, a v okrese Plzeň, západní Čechy) kolem hraniční hory Ostrý. Jméno akčního sdružení dostalo podle Královského hvozdu, části osídlení „svobodných královských rolníků“ na české straně území.

V rámci přeshraniční spolupráce chtějí obce realizovat své projekty v nejrůznějších tematických oblastech. Tyto oblasti zahrnují turismus, oblastní rozvoj a ekologicky zaměřené zemědělství a lesnictví, ochranu životního prostředí (mimo jiné ekoregion Arrach-Lam-Lohberg), oblast vzdělávání- umění- kultura a také výměnu informací.

Již ve fázi plánování přeshraniční koncepce rozvoje se uskutečnily některé projekty. Na podzim 2002 bylo za podpory Evropské unie obsazeno na německé straně místo regionální manažerky, která tuto oblastní iniciativu koordinuje a podporuje organizátory jednotlivých projektů.

Další informace – také k projektu „Kámen doteku“ – najdete na internetové stránce www.kuenisches-gebirge.de

Alois Öllinger

Výtvarník Alois Öllinger, narozený v roce 1953 v Rottalu, žije a pracuje od roku 1983 v Kötzingu. Vystudoval výtvarnou akademii v Mnichově (stát. zkouška, diplom v oboru malířství). Další práce na téma hranice: Douzelage-kamenný kruh, lázeňský park Kötzing, evropská přeshraniční akce „Duha“ 2000, 2004 od Baltského moře na Jadran (stálá výstava v muzeu/Landestormuseum ve Furth im Wald). www.alois-oellinger.de

Konzept kamenů doteku

Sochařský projekt „Kámen doteku“ Akčního sdružení Královský hvozd se rozprostírá mezi pěti německými a šesti českými obcemi kolem hraniční hory Ostrý, na území o rozloze v průměru 30 kilometrů.

V každé z těchto obcí byl buď původní skalní masiv nebo nově umístěný kámen z okolí zbrúšen a vyhlazen, takže vznikl jakýsi kámen k hlazení ruky, vyzývající k doteku. Dotekem se tak lze přes základní skalní masiv dostat do kontaktu se sousedními obcemi i za hranicí.

Základní homina ze žuly, ruly a slídy vznikla před 500 miliony lety a od té doby byla dále formována velkými tlakovými silami.

Geologická historie je věrným obrazem mladších napjatých politických dějin regionu. Touto oblastí procházela do roku 1990 železná opona, která rozdělovala lidi na obou stranách hranice.

Text Konzept, Fotos text, koncept, fotky: Alois Öllinger

Text Künisches Gebirge text Královský hvozd: Katrin Wachter

Übersetzung český překlad: Šárka Marešová

Alois Öllinger

SOCHAŘSKÝ PROJEKT KÁMEN DOTEKU

Projekt v rámci česko-německého akčního sdružení Královský hvozd.

Projekt a tento výstisk je financován z prostředků Evropské unie.